

SNIMANJE I ISTRAŽIVANJE ZEMLJE IZ SVEMIRA**Sateliti – Senzori – Primjena****Marinko Oluić**

U izdanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Vijeća za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju i tvrtke GEOSAT d.o.o. objavljena je 2001. knjiga prof. dr. sc. Marinka Oluića *Snimanje i istraživanje Zemlje iz svemira; Sateliti – Senzori – Primjena* na ukupno 516 stranica formata 28 × 20 cm (ISBN 528.8:629.783(075.8)). Knjiga je otisnuta na vrlo kvalitetnom papiru i sadrži 310 slika, od kojih je većina u boji. Glavni je i odgovorni urednik izdanja akademik Ivan Gušić, a recenzenti su bili akademik Dragutin Skoko, akademik Ivan Gušić i doc. dr. sc. Vladimir Kušan.

Dr. Marinko Oluić bavi se daljinskim istraživanjima već četrdeset godina. Po struci geolog, radio je u Institutu za naftu u Zagrebu, Industroprojektu i INA-Projektu, gdje je prošao sve faze istraživačkog rada, od inženjera početnika do člana Poslovnog odbora INA-Projekta. Na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predavao je 25 godina kolegij *Daljinska istraživanja u geologiji* prvo kao izvanredni, a potom redoviti profesor. Posljednjih godina predavao je kolegij *Daljinska istraživanja* i na poslijediplomskom studiju

Geodetskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Radio je u ekspertnim grupama Ujedinjenih naroda, Europske unije i Japanske svemirske agencije za primjenu i razvoj daljinskih istraživanja. S koautorima prof. dr. sc. V. Donassijem i prof. dr. sc. Z. Tomaševićem napisao je i 1982. objavio *Daljinska istraživanja u geoznanostima*, prvu knjigu o toj temi u nas.

Sadržaj knjige podijeljen je u osam poglavlja. Navodimo naslove poglavlja, a za šesto, najopsežnije poglavlje i naslove potpoglavlja (u zagradi je naveden broj stranica):

1. Uvod (9)
2. Fizikalne osnove daljinskih istraživanja (63)
3. Rakete nosači (15)
4. Svemirske letjelice (75)
5. Analiza i interpretacija snimaka (35)
6. Primjena satelitskih daljinskih istraživanja (257)
  - 6.1. Opća razmatranja (4)
  - 6.2. Primjena u geologiji (68)
  - 6.3. Primjena u šumarstvu (27)
  - 6.4. Primjena u poljoprivredi (33)
  - 6.5. Primjena u kartografiji (10)
  - 6.6. Primjena u meteorologiji (20)
  - 6.7. Primjena u prostornom planiranju i urbanizmu (16)
  - 6.8. Primjena za vojne potrebe (19)
  - 6.9. Primjena u ekologiji (35)
7. Daljinska istraživanja i GIS (19)
8. Popis kratica, pojmova i izraza koji se koriste u daljinskim istraživanjima i GIS-u (18)

U *Uvodu* su nakon definicije i ciljeva satelitskih daljinskih istraživanja dani povijest te razvoj satelitskih tehnologija i daljinskih istraživanja.

Drugo poglavlje posvećeno je fizikalnim osnovama daljinskih istraživanja. Obradena je priroda elektromagnetskih zračenja i njihov spektar s posebnim naglaskom na elektromagnetsko zračenje u daljinskim istraživanjima. Opisane su karakteristike refleksije od Zemljinih objekata i atmosfere i sve važnije vrste senzora.

U trećem poglavlju opisane su rakete nosači: ruske, američke, europske, japanske, kineske i indijske. Svemirske letjelice (sateliti i njihovi senzori, svemirske stanice i transportni sustavi) obrađeni su u četvrtom poglavlju.

Analiza i interpretacija snimaka sadržaj je petog poglavlja. Uz vizualnu analizu i interpretaciju posebno je detaljno obrađena računalna obrada snimaka, koja uključuje prethodno procesiranje, procesiranje i postprocesiranje.

Posebna je vrijednost ove knjige detaljna obrada primjene satelitskih daljinskih istraživanja u raznim granama znanosti, dana u šestom poglavlju. Najdetaljnije je obrađena primjena u geologiji, što je i razumljivo jer je to autorova uža specijalnost i jer se on koristio satelitskim snimcima u geološko-tektonskim analizama već 1970-ih godina. U to je poglavlje dr. Oluić ugradio rezultate mnogih svojih znanstvenih istraživanja. Međutim, vrlo su temeljito obrađene primjene i u ostalim granama znanosti, posebno u ekologiji i u poljoprivredi u koja je poglavlja dr. Oluić također ugradio rezultate vlastitih istraživanja.

U sedmom poglavlju obrađena je veza daljinskih istraživanja i GIS-a. Autor ističe da će prema mnogim predviđanjima vodeće tehnologije u XXI. stoljeću biti daljinska istraživanja, GIS i GPS. Te tehnologije omogućuju, osobito kada se primjenjuju zajedno, rješavanje i najzahtjevnijih zadataka u prostoru, npr. kontroliranje određenih procesa i upravljanje njima.

Knjiga završava popisom kratica i rječnikom s kratkim definicijama za više od 200 najvažnijih izraza i pojmova koji se primjenjuju u daljinskim istraživanjima i GIS-u.

Knjiga *Snimanje i istraživanje Zemlje iz svemira* Marinka Oluića iznimno je vrijedno djelo iz više razloga. Prvo, autor je jedan od osnivača daljinskih istraživanja u Hrvatskoj, stručnjak koji se tridesetak godina aktivno bavi primjenom i znanstvenim istraživanjem na tom području. Mnogobrojni njegovi znanstveni radovi objavljeni u Hrvatskoj i u inozemnim publikacijama, rezultate kojih je ugradio i u ovu knjigu, kvalificiraju ga kao kompetentnog autora takve monografije. Drugo, primjena daljinskih istraživanja danas je iznimno važna u mnogim granama znanosti i prakse, napose u ekologiji, poljoprivredi, šumarstvu i geologiji, pa će knjiga ovoga opsega i kvalitete naići na plodno tlo u svim tim područjima. Stoga iskrene i zaslužene čestitke autoru i izdavaču.

Nedjeljko Frančula

EARTH IMAGING AND EXPLORATION FROM SPACE: Satellites – Sensors – Applications Marinko Oluić

Published by the Croatian Academy of Sciences and Arts and GEOSAT Corporation, Zagreb. 516 pages, numerous colour illustrations and tables, Zagreb 2001.

To put it right at the beginning: In his undertaking to generate a comprehensive and yet concise textbook about spaceborne remote sensing *Prof. Dr. Marinko Oluić* can be notched up as a full success. He published a glossy full-colour monograph on this subject which has only one big disadvantage: its Croatian language which limits the use of this excellent volume outside of Croatia. First a few words about the author:

Marinko Oluić, an alumni of both the school of Mining (Bergakademie) in Freiberg, Saxony, as well as the Humboldt University in Berlin, may for some three decades be called